

Učební plány

Sestavování učebních plánů ŠVP jednotlivých škol podle požadavku RVP ZV zůstává trvale jednou z problémových oblastí v hodnocení školy. Jako u jediného ukazatele došlo v této oblasti k mírnému zhoršení stavu (mírný nárůst nesouladu z 15,5 % na 16,3 %). Školám stále činí problémy přehledné sestavení poznámek k učebnímu plánu, který zejména na 2. stupni ZŠ slouží k jednoznačné vzdělávací nabídce v oblasti volitelných předmětů (včetně nabídky výuky druhého cizího jazyka). Částečně negativně se projevují snahy škol o profilaci tříd či skupin (tyto skutečnosti jsou v poznámkách k učebnímu plánu často nedostatečně vysvětleny nebo chybějí vůbec), problémem zůstává také nejasné a nepřehledné vyčíslení disponibilní časové dotace.

Stejně jako v minulých letech i v tomto školním roce přetrvávala snaha o navyšování základní časové dotace pro jednotlivé vzdělávací obory z disponibilní časové dotace u základních předmětů na 1. stupni ZŠ (český jazyk, matematika), na 2. stupni ZŠ je pak většina těchto hodin použita k navýšení časové dotace cizího jazyka, českého jazyka a matematiky (mj. v souvislosti se zavedením standardů pro základní vzdělávání). Postupně ubývá pestrosti v nabídce volitelných vyučovacích předmětů. Je to patrně dáno vlivem personálního složení pedagogických sborů, který bývá často více rozhodujícím faktorem než skutečný zájem žáků. Realizace volitelných vzdělávacích obsahů s sebou navíc nese ztíženou organizaci vyučovacího procesu a zvýšené požadavky na financování.

Školní vzdělávací programy pro základní školu speciální

V rámci komparační analýzy ŠVP v základních školách speciálních s RVP ZŠS bylo zjištěno, že ze 13 hodnocených ŠVP jich bylo v souladu sedm. Ve dvou případech škola odstranila nedostatky ještě v průběhu inspekční činnosti. U čtyř ŠVP si zjištěné nedostatky vyžádaly stanovení lhůty pro přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků a u těchto škol bude v budoucnu realizována inspekční činnost zaměřená na realizaci a účinnost přijatých opatření k nápravě stavu.

Školní vzdělávací programy pro školní družinu a školní klub

Ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání (školní družiny a školní kluby) bylo během inspekční činnosti zjištěno, že mezi nejčastější nedostatky ve zpracování těchto dokumentů patří definování podmínek pro vzdělávání žáků se SVP, podmínek pro přijímání uchazečů a pro ukončování vzdělávání. Tyto nedostatky mohou do jisté míry činit školám potíže v případě nutnosti ukončení docházky žáka do školní družiny či klubu (jestliže např. není dodržován vnitřní řád).

Dále bylo zjištěno, že zájmové vzdělávání je ve školách formou školní družiny určeno převážně žákům 1. stupně ZŠ (v 92 % případů) a téměř vždy výhradně žákům kmenové školy (v 99,2 % případů). Pouze v 5,6 % školských zařízeních je zájmové vzdělávání poskytováno i mimo dny školního vyučování, jak umožňuje příslušný právní předpis.

2.1.4 Rovné příležitosti a inkluzivní vzdělávání

ČŠI se v tomto školním roce zaměřovala na rovný přístup ke vzdělávání a inkluzivní vzdělávání vedle běžné inspekční činnosti také v rámci tematického šetření, které proběhlo v 256 běžných základních školách. Pozornost byla věnována především zajištění specializovaných pozic PP, formám podpory a motivace žáků se SVP, partnerství a spolupráci s neziskovými organizacemi, zákonnými zástupci žáků a dalšími organizacemi a bariérám, které brání úspěšnému začleňování žáků se SVP do běžných základních škol.

ČŠI v rámci kritéria rovný přístup ke vzdělávání hodnotí školy z hlediska toho, zda pravdivě informují o své vzdělávací nabídce a přijímají žáky v souladu s platnými předpisy, zda identifikují a evidují žáky se SVP, cizince i nadané a ve spolupráci se ŠPZ zajišťují poradenské služby, zda mají účinné preventivní systémy. Rizika v rovném přístupu ke vzdělávání byla zjištěna v necelých 3 % škol navštívených v rámci běžné inspekční činnosti.